
EXTRAMATERIAL TILL HISTORIA 7 - 9

FORNA CIVILISATIONER S. 9-44

Här finns gratis extramaterial som hör till Capensis *Historia 7-9*. Allt extramaterial har en tydlig koppling till historiaboken, men för att kunna lösa en del av uppgifterna krävs det tillgång till internet. Förhoppningen med extramaterialet är att lärare snabbt och enkelt ska kunna komplettera sitt eget undervisningsmaterial.

Hör av dig om du har några idéer som Capensis kan få lägga ut på hemsidan. Du som skickar in ditt material får om du vill givetvis ditt namn presenterat i anslutning till materialet.

INNEHÅLL

Sidhänvisningarna är till historiaboken

s. 10-21	Forna civilisationer fram till 1700-talet
s. 22-23	Digerdöden
s. 24-25	Korståg
s. 30-31	Det antika Grekland
s. 32-35	Romarriket

FORNA CIVILISATIONER FRAM TILL 1700-TALET

I läroboken (s. 10-21) finns flera olika civilisationer (högkulturer) beskrivna. Välj ut en av dem. Kom överens med din lärare om

- frågorna ska genomföras individuellt eller i grupp och
- om det ska vara en uppsats på 1-2 sidor eller en muntlig redovisning med bilder.

Utgå från följande frågor i ditt arbete.

- Var fanns centrum för högkulturen?
- När i tiden växte högkulturen fram?
- Hur växte högkulturen fram?
- Hur stor var högkulturens största geografiska utbredning?
- Hur styrdes området där högkulturen fanns?
- Vad gjorde att den kallas för en högkultur? Välj ut två saker som är särskilt kännetecknande för den högkultur som du har valt. Om du valt Egypten är till exempel pyramiderna kännetecknande.
- När i tiden gick högkulturen under?
- Varför gick högkulturen under?
- Vilka spår av högkulturen kan vi se idag?
- Vilka källor har du använt?
- Varför har du använt just dessa källor?
- Varför är källorna som du har valt bra?

Ett militärt transportflygplan från USA ovanför pyramiderna. Giza, Egypten, 1943.

DIGERDÖDEN

I läroboken (s. 22-23) beskrivs digerdöden (pesten) kortfattat. Besvara frågorna med hjälp av andra källor.

1. Vilka symptom visade de som drabbades av digerdöden? Dog alla som fick sjukdomen?

2. Vilka orsaker trodde människorna på medeltiden låg bakom digerdöden?

3. Vilka var de verkliga orsakerna bakom digerdöden, det vill säga de som vetenskapen har kommit fram till?

4. Hur drabbade digerdöden Sverige och vilka blev konsekvenserna?

5. När hade Sverige det senaste utbrottet av pest?

6. Ange en av dina källor och motivera varför just den källan är trovärdig. Läs om trovärdighet på s. 244-245 i läroboken om du vill.

Efter digerdöden liknades döden vid en lieman - ett skelett i svart kåpa med en lie i handen som skördade sina offer.

KORSTÅG

I läroboken (s. 22-23) beskrivs korstågen kortfattat. Besvara frågorna med hjälp av läroboken och andra källor.

1. Hur många korståg genomfördes? _____

2. Mellan vilka år förekom korstågen? _____

3. Vem tog initiativet till det första korståget? _____

4. Vilka deltog i det första korståget, det som kallas "det folkliga korståget"?

5. Vilka anledningar var det som gjorde att människor deltog i ett korståg?

6. Vilka blev konsekvenserna av korstågen på kort sikt och på lång sikt?

Godfrey of Bouillon intar Jerusalem i juli 1099 med sina korsriddare.

7. Ange en av dina källor och motivera varför just den källan är trovärdig. Läs om trovärdighet på s. 244-245 i läroboken om du vill.

DET ANTIKA GREKLAND

På sidorna 30-31 beskrivs det antika Grekland. Det finns många betydande personer från den tiden. Välj, tillsammans med din lärare, en av nedanstående personer. Besvara frågorna med hjälp av läroboken och andra källor.

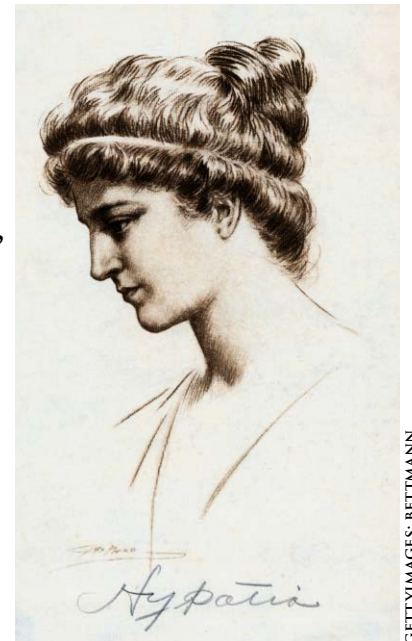
Aristoteles	Arkimedes	Aristofanes	Diogenes
Eratosthenes	Euklides	Euripedes	Herakleitos
Hippokrates	Homeros	Hypatia av Alexandria	Parmenides
Platon	Pythagoras	Sokrates	Thales från Miletos

1. När levde personen? _____ 2. Var levde personen? _____

3. Ringa in en eller flera saker som passar på personen.

Matematiker Filosof Astronom Läkare Författare

4. Beskriv kortfattat vad personen är känd för. Det kan till exempel vara
- viktiga idéer och upptäckter som hade betydelse för hans/hennes egen tid,
 - viktiga idéer och upptäckter som har betydelse för vår tid,
 - något personen har skrivit eller
 - något spännande om personens liv.

GETTY IMAGES: BETTMANN

Hypatia av Alexandria.

5. Ange en av dina källor och motivera varför just den källan är trovärdig. Läs om trovärdighet på s. 244-245 i läroboken om du vill.

ROMARRIKET

I läroboken (s. 32-35) beskrivs romarriket. Där kan du läsa om kejsarna Julius Ceasar, Augustus, Konstantin och Theodosius I. Välj, tillsammans med din lärare, ytterligare en kejsare och ta reda på mer om honom.

1. Vad hette kejsaren? _____ 2. När var han kejsare? _____

3. Beskriv två viktiga saker som kejsaren gjorde.

4. Hur skulle du bedöma kejsaren? Var han en bra eller en dålig kejsare? Motivera svaret.

5. I läroboken finns flera byggnadsverk från romarriket omnämnda, till exempel Celsusbiblioteket i Efesos, Hadrianus mur, ett romerskt bad i Bath, Forum Romanum och amfiteatern i Pula. Välj, tillsammans med din lärare, något av byggnadsverken från listan till höger eller välj ett eget byggnadsverk. Ta reda på

- a) när det byggdes,
- b) vem som var kejsare när det byggdes,
- c) varför det byggdes och
- d) om det är en turistattraktion idag.

Aphrodisias (Turkiet)
Bath, ett romerskt bad (England)
Celsusbiblioteket i Efesos (Turkiet)
Colosseum (Rom)
Hadrianus mur (England)
Forum Romanum (Rom)
Latrinae publicae i Ostia (Rom)
Pompeji (Italien)
Pont du Gard (Frankrike)
Pula, en amfiteatern (Kroatien)
Segoviaakvedukten (Spanien)
Timgad (Algeriet)

Segoviaakvedukten. Tavla från 1844.